

3. Козак В. І., Москвін С. О., Посполітак В. В. Фінансові інструменти: емісія муніципальних облігацій: Наук.-практ. посіб. Київ: DESPRO, 2019. 142с.

УДК 005.332.2:331

Економічні науки

ДРАЙВЕРИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ПРАЦІ

Руденко В.О.

*аспірантка 2 року навчання
кафедри соціальної економіки
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна*

Анотація: *Драйвери розвитку сфери праці визначено як рушійні сили, що впливають на функціонування організації, задають імпульси зростання соціальних показників, які, в свою чергу, формують позитивну траєкторію соціально-економічного розвитку, та сформовані для досягнення мети організації. За допомогою драйверів розвитку сформовано розпізнавальні ознаки сфери праці. Визначено прояви драйверів розвитку сфери праці в інноваційно-орієнтованих векторах якісних зрушень у структурі ефективної зайнятості.*

Ключові слова: *ринок праці та зайнятість, ефективна зайнятість, цифровізація, драйвери розвитку.*

Розвиток сфери праці зумовлює необхідність постійного перегляду сучасних тенденцій трансформації сфери праці в умовах розвитку цифрової економіки, глобалізації та сталого розвитку та дослідження драйверів розвитку.

Драйверами розвитку сфери праці вважаються рушійні сили, а саме сукупність механізмів, ситуації, події, які відбуваються всередині організації, впливають на те, як вона функціонує, задають імпульси зростання соціальних показників, які, в свою чергу, формують позитивну траєкторію соціально-економічного розвитку, та сформовані для досягнення мети організації.

Процес глобалізації сфери праці, що здійснюється шляхом усунення обмежень на свободу пересування, реалізацію права вільно вибирати місце проживання й характер зайнятості, зменшення транспортних та комунікаційних витрат, дедалі більшої інтеграції індивідів, створює для всіх його членів нові сприятливі можливості [3].

Крім того, за рахунок цифровізації стає можливим прискорення розвитку інновацій, підтримка стартапів, навчання всіх бажаючих основам програмування, впровадження цифрових технологій у галузі економіки. Реалізація цих умов дозволить підвищити продуктивність функціонування всієї економічної системи держави та отримати додаткові конкурентні переваги у глобалізованому цифровому світі та сфері праці [4].

У сучасному світі найважливішими драйверами розвитку сфери праці, що надають винятковий вплив на ринок праці та зайнятість, є глобалізація економіки та безпрецедентний за темпами розвитку в масштабах історії людства технічний прогрес, так як при збереженні існуючих тенденцій та постійному впливі зовнішніх чинників приріст обсягів інформаційних послуг з використанням комп'ютерної техніки (тобто безпосередньо процеси цифровізації) до 2023 року становитиме 25%, що, починаючи з 2022 року, матиме досить суттєвий вплив на зростання ВВП. Це пов'язано насамперед з активізацією процесів інформатизації в усіх сферах праці, виробництва, управління, ринкової та соціальної діяльності [5].

Однак поряд із безумовно позитивними результатами впливу цих драйверів спостерігаються і серйозні негативні соціально-економічні наслідки: масове безробіття, пов'язане як зі структурними змінами в багатьох галузях виробництва, так і підвищенням вимог до якості робочої сили, зростання соціальної незахищеності, збільшення майнової нерівності населення.

Всі ці драйвери в комплексі формують розпізнавальні ознаки сфери праці, а саме:

1. Формування глобального ринку праці, що характеризується трудовим динамізмом між країнами, що відчувають дефіцит, і країнами-постачальниками трудових ресурсів.

2. Поява нових форм зайнятості, сумісних із сучасним рівнем розвитку інформаційних технологій і комунікацій.

3. В умовах впровадження нових конкурентоспроможних бізнес-стратегій для забезпечення їх ефективності зростають вимоги до якості робочої сили.

Сфера праці знаходиться сьогодні під впливом значних технологічних викликів і можливостей, викликаних процесами цифровізації економіки і суспільства. Передові технології охоплюють не лише процес організації та ведення бізнесу, а й усі функціональні складові підприємницької діяльності. Зважаючи на це, інноваційні стратегії розвитку компаній повинні враховувати вимоги цифрового HR-менеджменту [1].

Крім того драйвери розвитку сфери праці проявляються в інноваційно-орієнтованих векторах якісних зрушень у структурі ефективної зайнятості:

- забезпечення високого рівня зайнятості у сфері послуг, переважно в інформаційно-ємних секторах, таких як фінансові та професійні послуги, охорона здоров'я, освіта, державне управління;

- створення та значне поширення наукомісткої економічної діяльності;

- зростання в структурі персоналу частки працівників, які займаються науково-дослідними і дослідно-конструкторськими розробками, випробуваннями та впровадженням;

- активне впровадження нових, більш складних, соціально мобільних спеціалізацій на ринку праці, адаптованих до виробничих змін, широкого профілю та комплексної спеціалізації;

- кількісне та якісне зростання чисельності кваліфікованих працівників, здатних до інновацій;

- прискорене впровадження в практику регулювання зайнятості нетрадиційних (альтернативних) систем праці, новітніх нетрадиційних стратегій стимулювання праці [2].

Тож, драйверами розвитку сфери праці як рушійні сили, задають імпульси зростання соціальних показників, які, в свою чергу, формують позитивну траєкторію соціально-економічного розвитку, та сформовані для досягнення мети організації.

Драйверами трудової активності є стабільність, високий освітній рівень, високий рівень кваліфікації та професіоналізм, позитивний стан здоров'я населення, помірний рівень трудової мобільності, рівень доходів, попит на робочу силу, підвищення рівня продуктивності праці, розвиток малого підприємництва. Крім того сфера праці знаходиться сьогодні під впливом значних технологічних викликів і можливостей, викликаних процесами цифровізації економіки і суспільства.

Література:

1. Бей Г.В., Середа Г.В. Трансформація HR-технологій під впливом цифровізації бізнес-процесів. Економіка і організація управління. № 2(34). 2019. С. 93-101.
2. Матвєєва Ю.Т., Опанасюк Ю.А., Лісовська Д.В. Драйвери та бар'єри трудової активності населення. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. №2 (25). 2020. С. 323-334.
3. Никифорова А. Р., Никифорова Н. О. Глобалізація ринку праці як простір можливостей. Глобалізація ринку праці: виклики для України: збірник матеріалів доповідей круглого столу (Київ, 17 грудня 2020 року) / за заг. ред. Р. В. Войтович, С. П. Калініної. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ» , 2021.С. 53-56.
4. Руденко М.В. Цифровізація економіки: Нові можливості та перспективи. Економіка та держава. №11. 2018. С. 61-65.
5. Irtysheva, I., Stehnei, M., Popadynets, N., Bogatyrev, K., Boiko, Y., Kramarenko, I., Senkevich, O., Hryshyna, N., Kozak, I & Ishchenko, O. (202 1). The effect of digital technology development on economic growth. International Journal of Data and Network Science, 5(1), 25-36.